

YOHANƆƆSA

wadnoogrga han da hɔd kee

— B' ba wadgankenana bii —

Wadgee ni kpaɛ hɔd-ka wii hidr. Gwentafɛ bɔ lɔgl na tumt YohanƆƆ gwɛɛt sohdgt Yeesua nn da sɔkla wii hɔda-ka (YohanƆƆsa 21.20-24).

Wadgee ni ta kpaɛ ban hɔd-ka bee hidr. Ban kaal-ka n hom tii, baa ba bee bɔ diilg na kɔ hɛla Krista tiiba biiba gokaat gwɛɛt faatba nn haam bɔ fuut bee. Balahba kpaɛ tia na nid ban hoh na Yeesu wii nnii Krista, ka kpaɛ lɔg na fubɛhga gwɛɛt ba kakaku. Bɔ kohla nidwu n Sangband bɔ huuga tuurnt, ka nima ln gbaama na Krista tia neer lee.

YohanƆƆsa kpaɛ hoor ka higr bii byenb jugun. Hɔ sɔgaa ka gbaama bɔ kaal hɔ wadgee bee na bɔ kirm gokaat weriib ban jibla bɔ huuga bii. Hɔ hahla-ba na bɔ kpat bɔ mad weriib ban sohdg bii (2.24), ka ta deeda-ba ban mi bii.

Wadgee higr kɔd sɔklb jugun, na lag bahlkwɛɛlb biibn (2.7-11), na bii hɛna bɔ miigaa Krista tia (3.13-18), na Sangband sɔkl nida, l' ka ba na nida tɔgiim-d (4.7-21).

Wadgee vonlanan, YohanƆƆsa higr na l' ba na nida kir fubɛhga kpaalaa (1.5-2.6). Tantntina hɛn neerm ba na fubɛhgan (2.12-17). Kɔ kpaɛ magr n Krista tia neerm, (3.1-12), l' kɔtɔd na Sangband hefl n wun (5.13-21).

YohanƆƆsa ta tɔɔ bii b' hɛna bɔ miig hii hɔ ba na Krista tii wii. Hii nnii hɔ tia na Yeesu nnii Sangband Budaaga kɔ kitg nida (4.1-6; 5.1-12). Hɔ vala Sangband bahlb (2.1-6), sɔklb rebii mɔmb (3.13-18).

Wadgee kɔtɔd

- 1** ¹ Hii hɔ da manna weem kɔtɔdn wii, t' reha homr hɔ gwɛɛt wii, tn nyan n t' niini wii, tn nyilg n tarm n t' nifi wii, wii nnii hɔ ba na neerm wii, l' kɔtɔd na gwɛɛt t' saɛ neerm tii.
- ² Neermii da ree myen n werii, t' yum-m n ka bɔhɔɔ m' gwɛɛt. Tii kaa nnii tn faa-n m' ret. Mii bee kakefnan. M' da ba Sa man, n dan n ree myen n werii-t.
- ³ T' reha nyan n hom bɔ bɔhɔɔ hɔ gwɛɛt wii, wii ret nnii tn ta faa ta nen, ka bo na nii ta bewlg t' hɛn t' he yena. Lee, n' hewl nyen t' n Sawu n hɔ Budaaga Yeesu Krist t' hɛn, t' ta he yena.
- ⁴ Tii nnii tn hoor-n tintina mentii na t' nyaagb soɛ².

L' ba na bɔ sɔklm Sangband ka bɔhɔɔ na Yeesu nnii d' Budaaga kɔ kitg nida!

⁵ Kpaɛ-n gwɛɛt tn homr hɔ noon n ka faa-n tii! Tii nnii na: Sangband nnii wiinga, nyeet tiit kpaɛ d' ni felah'. ⁶ Ka t' bɔhɔɔ noon yem na t' n dn t' laglg yena n ka nmetɔ ka neer nyeet nii, gokaat nnii tn bɔhɔɔ ka kpaɛ hɛna gobiint nmetɔ. ⁷ Ka t' neer wiingan wo dii mɔmr nn ba wiingan lee, welee weraa na t' laglg n hɛm yena, l' saa d' Budaaga Yeesua jiim hig t' ni fubɛhii menii. ⁸ Ka t' bɔhɔɔ na lag ten nnii fubɛhtiiba, t' bɔraa tyen, gobiint kpaɛ t' ni. ⁹ Biilm, ka t' bɔhɔɔ Sangband t' fubɛhii, d' mada d' gwɛɛt ka ta ba sɔbb, d' nan waalaa-t t' fubɛhii d' hig t' ni beɛngu mɛngu. ¹⁰ Ka t' bɔhɔɔ na t' ba he fubɛhga kiiga, t' lɔgl-d wo gokaat tia, d' gwɛɛt kpaɛ t' ni.

2 ¹ Mɔ bii-n, mɔ hoora-n gwɛɛtntina na n' daa hɛm fubɛhii. Ka l' ba na hii hera fubɛhga laa ben, hii ba Sa man ka taaw t' kaa, wii nnii hɔma, Yeesu Krista. ² Wii lɔgra hayen n vidm na l' kwiinj

1.4 ...na t' nyaagb soɛ, wadvoliin ba na: ...na n' nyaagb soɛ.

Sangband kwεεweerga l` waaliim t` fubεhii, lag t` rei n jaf, nidba mememba fubεhii ban hεna hii. ³ ζ Lan nnii tn mi na t` miil-wu? Ka t` vala h́a bafhbii, t` ka mi na t` miil-wu. ⁴ Ka hii t` dih n h́a ni n bɔhɔɔ na: «Mà miil-wu» ka kpaalaa vala h́a bafhbii laa ben, gokaat tiin fan mi, gobiint tiit kpaɔ h́a ni felaɔ. ⁵ Lee, hii h́a mad h́a gwεεt wii sɔkla Sangband kpaalaa. ζ Ben weraa na t` n wun t` h́era yena? ⁶ L` ba na hii h́a bɔhɔɔ na wú n wun b́a h́era yen wii ta neer wo wii mɔma nn da neer lee.

⁷ Mà teelhɔmba-n, lag bafhkwεεlb nnii man hoor-n, bafhkpεεmbn. Bafhbii nn da foog n sohd weem bii nnii. Welee bafhbii ba na Sangband gwεεt nn fεtg humb tii nnii. ⁸ Gwentafaa, l` ta ba na bafhkwεεlbn man hoor-n. Yeesua neerm werii na bafhkwεεlbn gobiint. N` neerm ta weraa welee. Biilm, nyeet nyaban, gobiint wiinga t` fεtg wiidgm. ⁹ Hii h́a bɔhɔɔ ka figaa na h́a neera wiingan h́a ni nyaf n h́a teel wii nyi ba nyeetn. ¹⁰ Hii h́a sɔkla h́a teel wii neera wiingan, lee wen, bii t` ka kpaɔ h́a ni ka ba na b` ba b` bee b` lɔɔlg hiiwu fubεhgan. ¹¹ Gwentafaa, hii h́a ni nyaf n h́a teel wii ba nyeetn ka gbuɔ. Nyeetii jɔmlg-wu, h́a ka kpaalaa mi h́a kan ked.

¹² Mà hɔora bii nen, na l` waal n` fubεhii Yeesu Krista kaa. ¹³ Mà hɔora samba nen, na n` miil hii h́a manna weem kɔtɔdn wii. Mà hɔora kaaba nen, na nn diir Kunida² jugun l` kaa. ¹⁴ Mà hɔora bii nen, na n` miil Sa. Mà hɔora samba nen, na n` miil hii h́a manna weem kɔtɔdn wii. Mà hɔora kaaba nen, na n` hafran, ka mad Sangband gwεεt n` ni, ka ta di Kunida² jugun. ¹⁵ Daa sɔklm-n tantntina h́en neerm, laa mina want t` ba t` h́en tii! Ka hii sɔkla tantntina h́en neermii, Sa Sangband sɔklb kpaalaa ba h́a ni. ¹⁶ ζ Tantntina h́en neerm nnii tem? Mii nnii nida neerm fan sɔkla na h́a neer mii n want h́a niini nn yu tii mentii sɔklb, n bii b` h́ena na h́a fuuriim hayen bii. Welee wantii mentii ba ren Sangband man, t` ren tantntina h́en. ¹⁷ L` ba na tantntina h́en wantii mentii getan, n ta bii nida nn sɔkla t` h́en bii mεmbii. Lee, hii h́a h́ena Sangband nn sɔkla bii wii ba h́a neer kakehnan.

2.10 Bii t` ka kpaɔ h́a ni ka ba na b` ba b` bee b` lɔɔlg hiiwu fubεhgan. Baa b́a bee b́a ta hom na bii t` ka kpaɔ h́a ni ka ba na b` ba b` bee b` lɔɔlg-wu fubεhgan.

2.13 Kunida. Baa b́a bee b́a ta ree na bεhgu.

2.14 Kunida. Baa b́a bee b́a ta ree na bεhgu.

¹⁸ Mà bii-n, t` ba gokaawran. N` da homra b́a bɔhɔɔ na gokaawran Krista rafeeda ba h́a daan. Gwεεhmaa, h́a rafeedba ba kɔd. Welee t` ka weraa-t na t` ba gokaawran. ¹⁹ Welee nidbee da ba t` man, gwentaf ka kpaɔ na t` reban biilm, b́a dan n nyab. Biilm, ka l` da ba na t` reba laa ben, b́a da ba b́a kpat b́a bεm t` man. Lee, b́a nyab, l` ka weraa biilm na b́a ni hii da kpaɔ na t` rehan. ²⁰ Nen lee, h́a ba buud wii sira-n *Vohoom Buudm. Welee nnii nn mi gobiint n` mεmbee. ²¹ Lee, ka mà hoor-n, lag na n` kpaalaa mi gobiint. H́aai! N` miil-t. N` ta miil hom na gobiint gwεεt tiit kpaɔ t` bee t` kitg gokaat felaɔ. ²² ζ Wen nnii gokaat tii lena? Gokaat tia mɔm nnii h́a kia na lag Yeesu nnii Krista, l` kɔtɔd na Sangband nn bantg wii. Welee nidwii ba na Krista rafeedn. H́a kir Sawu n h́a Budaaga Yeesua. ²³ Biilm, hii h́a kir Budaaga wii ta kpaɔ n Sawu n h́a man. Hii h́a tia Budaaga h́en wii ta ba n Sawu n h́a man. ²⁴ Tii kaa nnii In ba na nii mad gwεεt nn da foog n sohd weem tii hom n` kwεεwan. Ka l` ba na bii nn da kewii nooga bii kpat n ka ba n` kwεεwa nii, ta welee nnii nn ba n Budaaga n Sawu n n` man. ²⁵ Lee, ζ wo ḱa mɔmga da beda na ḱa nan tɔɔ-t bee? Ḱa da beda na ḱa nan tɔɔ-t neerm m` bee kakehnan mii. ²⁶ Mà hɔora-n gwεεtntina l` hel biiba b́a bag na b́a hoglm-n bee. ²⁷ Nen lee, Yeesua hɔhlg n h́a Vohoom n` jugun. Wo h́a Vohoom nn ba n` ni lee, l` ta kpaɔ na hii ta weriim-n rarm. Biilm, Vohoom weraa-n l` mεnguu, bii mn weraa-n bii ta ba gobiint, b` kpaɔ gokaat. Tii kaa nnii In ba na n` nawr n Yeesu wo mn werii-n lee.

²⁸ Lee, mà bii-n, nawr-n n wun, ka bo na t` kwεεwa daa h́e h́a toom h́a ηmεtgnm goor, na jiwfi daa kpal-t h́a nɔngan. ²⁹ N` miil na wii nnii hɔma, l` ka ba na n` miim na nid baaben tii h́a h́ena homgu wii ba na Sangband bugan.

Sangband bii neerm

3 ¹ Nyaan-n lan nnii Sa Sangband nn sɔkl-t lea! H́a sɔkl-t biii, n fεl n ta hɔf-t na h́a bii. Ten nnii h́a bii biilm. Lee, ζ ben kaa nnii tantntina h́en nidba nn kpaalaa mii-t? B́a kpaalaa mii-t na b́a ba miig Sangband. ² Mà teelhɔmba-n, ten nnii Sangband bii, gwentaf, tn nan ba t` bεm bii ban riir wiingan. Lee, t` miil na goor Yeesua nn nan

Yo I

2.20 Welee nnii nn mi gobiint n` mεmbee. Wadvoliin ba na: Welee nnii nn mi l` mεnguu.

rea hayen hà werii dii, t` nyaan-wu wo fan ba lee, lee, t` ton-wu.
 3 Hii hà daag hà hen welee wii higl hayen na hà riir *kel kel wo wii mōma nn ba lee. 4 Hii hà hena fubεhga wii ta gwidaa *Sangband bafhb kaawr, l' ba na fubεhga nnii bafhbii kaawr gwidm. 5 Yeesu Krista lee, n` miil na wii daan na hà nawdg tant hen fubεhii^z, l' ba na fubεhga kpañ hà ni. 6 Hii hà nawr n wun wii kpañ hena fubεhga. Hii hà hena fubεhga wii ba nyaan-wu, hà ta ba miig-wu.

7 Mà bii-n, hii daa hogl-n! Há hena b' ba hom bii wii ba sobb wo wii mōma nn ta ba sobb lee. 8 Há hena fubεhga wii ba na Kunida hehl-wu. Biilm, Kunida manna ka ba fubεhtia. Sangband Budaaga de, ¿ kee daan na la? Kà daan na kà kpai Kunida ηmεεgt kpaalaa. 9 Há ba na Sangband buga wii kpañ hena fubεhga. Neerm Sangband nn lo há ni mii ba hà kwεεwrn, welee lee, hà kpañ hena fubεhga, l' kotod na Sangband nnii há Sa. 10 ¿ Ben weraa na wunafh nnii Sangband buga laa Kunida reka? Ka hii hena bii b' kpañ hom bii ka ta kpañ sokla hà teelaa, lag Sangband hehl-wu. 11 ¿ Gwεεt nn da foog n hom tii nnii tet? Tii nnii na: *Soklm-n taa vol wo vola^z!* 12 L' kpañ na t' hem wo *Kayiina. Wii da ba na Kunida hehl-wu, há git há nyakwεεla mōma lakwεεn juuga. ¿ Ben da her hà hena welee? Há hera welee na fan da hena bii mēmbii da ba bεhgu, l' saa hà teela reb ba hom.

13 Mà teelba-n, ka tantntina hen nidba nyahaa-n, l' daa hem-n yola. 14 T' n nn, tii miil na t' reda kuumn n jib neerm mōmmn. T' miil welee na tn sokla t' teelba l' kaa. Hii hà kpañ sokla hà teel wii la ba kuumn. 15 Nid baaben tii hà nyahaa há teel wii ba na nidkuudn. L' saa n' miil na nidkuudhii kpañ n neerm m' bee kakefnan mii. 16 Kpay-n bii b' saa t' miig soklb bii! Yeesu Krista vidra hayen t' kaa. Tii lee, l' ba na tii ta vid tyen t' teelba kaa. 17 Lee, ka kwεεgdm tiifhii t' nyaan hà teela halwa bii l' ka ba biir-wu lii, ¿ Sangband soklb ba hà ni nnii? 18 Mà bii-n, l' kpañ na t' soklm noon n jah, laa t' bōhōom soklb gwεεt, l' ba na t' ηmεεgt weriim na gobiint t' soklan.

19 Ka t' hena welee t' miim na ten nnii gobiint tiiba. Lee, niggiu bεm t' man Sangband nongan. 20 Biilm, ka t' kwεεwa yaa-t n yaagu, Sangband ba bermr ka yata-ha ¿ laa laa? Lee, dii miil l' mēnguu.

3.5 Wii daan na hà nawdg tant hen fubεhii. Wadvoliin ba na: wii daan na hà nawdg t' fubεhii.

3.11 Gwεεtii ba Yohanεεsa 13.34.

21 Tii lee, mà teelhōmba-n, ka t' kwεεwa kpañ yaa-t n yaagu, t' jefntm d' nongan ka kpañ n fobεhgu, 22 ka sohda d' man tn gbaama-d bii mēmbii na t' vala d' bafhb ka hena b' bee-d loogu bii. 23 ¿ Bafhb dn to-t bii nnii teb? Bii nnii na t' tiim d' Budaaga Yeesu Krista hen ka ta sokla taa vol wo vola wo kan da bafhl-t lee^z. 24 Hii hà vala d' bafhb wii ba d' man, d' ta ba hà man. ¿ Ben hena t' miigaa na d' ba t' man? *Vohoom Buudm dn sir-t mii hena t' miigaa welee.

4 1 Mà teelhōmba-n, daa luum-n n biiba bā bōhōo na bā ba n *Vohoom Buudm bee mēmbēe weenn! Lee, tarm-n bá bōhōo welee bee n' nyaan na ¿ mig vohoom ban ba n mii rēn Sangband man laa? Biilm, gokaat *gwεεt bōhōotba kōd fut kōrgun. 2 Kpay-n bii b' ba b' werii-n na hii ba n Sangband Vohoom bii! Hii hà tia ka bōhōo na Sangband nn bantg wii kitg nidwu biilm n daan tant hen, na wii nnii Yeesua^z, miim-n na vohoom halafh nn ba n mii rēn Sangband man! 3 Hii hà kpañ miigaa Yeesu welee wii, vohoom fan ba n mii ba rēn Sangband man. Mii ba na Krista rafeeda remn. N' da homra na hà ba hà daan, gwεεhja, hà fetg daanm n ka bee tant hen. 4 Nen lee, mà bii-n, Sangband hehl n nn, nii diira gokaat gwεεt bōhōotba jugun, blaħb kaa, Vohoom m' ba n' ni mii ba n gemmnt ka yata tant nn heh bee rem. 5 Bee ba na tant hehl n ban, tii kaa nnii ban gwεεla wo tant hen nidba, tant hen nidba ta kewla n ban.

6 Ten lee, Sangband hehl n tn. Hii hà mii-d wii kewla n tn. Hii hà kpañ mii-d wii kpañ kewla n tn. Welee nnii tn ba t' bee t' miig bii b' rada gobiint Vohoom n gokaat rem bii. Wo ln ba na Sangband nnii soklb lee, tn ta soklm-n taa!

7 Mà teelhōmba-n, tn soklm-n taa vol wo vola, na soklb rēn Sangband man. Hii há sokla wii ba na Sangband bugan, hà miil-d. 8 Hii há kpañ sokla wii, hà ba miig Sangband, l' kotod na Sangband nnii soklb. 9 ¿ Ben weraa na Sangband sokla tii? Bii nnii na d' tamn d' Budaaga kayenga ligah tant hen, ka bo na t' tag n kee hen t' bεm n neerm. 10 ¿ Soklbii kotod nnii na laa? ¿ Wo b' kotod nnii na ten lar n sokl Sangbandn? Haa! Dii sokl-t n tamn d' Budaaga na ká jiiim kwiinj d' kwεεwweerga l' waaliim t' fubεhii.

3.23 Nyaan Yohanεεsa 13.34 n 15.12,17.

4.2 Sangband nn bantg wii, l' kotod na Krista.

¹¹ Mà teelhomba-n, wo Sangband nn sɔkl-t welee lee, l' ba na tii ta sɔklm taa vol wo vola! ¹² Sangband lee, hii ban nyaan-d felah'. Ka t' sɔkla taa vol wo vola, l' weraa na Sangband ba t' man, d' sɔklb ta ba t' ni kpaalaa^z. ¹³ ǀ Ben hεna t' miigaa na d' ba t' man, t' ta ba d' man? D' Vohoom dn sir-t mii hεna t' miigaa welee. ¹⁴ L' saa ten, tii t yum n t' niini na Sa tamn hε Budaaga tant hεn na ká dah nidba juuni, lee, n ka faa welee. ¹⁵ Hii hε tia ka bɔhɔɔ na Yeesu nii Sangband Budaaga wii, Sangband ba hε man, hε ta ba d' man. ¹⁶ Ten lee, t' miil na Sangband sɔkla-t n ta tii welee. Dii nii sɔklb. Hii hε sɔkla wii ba n Sangband n hε man, d' ta ba hε man. ¹⁷ ǀ Ben weraa na sɔklb ba t' ni kpaalaa? Ka t' neer tantntina hεn wo Yeesua, lee wen l' weraa na sɔklb ba t' ni kpaalaa, l' saa na t' kwεεwa daa he hε toom yaagu yaam goor. ¹⁸ Biilm, fobεhgu kpaɔ sɔklbn. Gobiint sɔklb vɔhda fobεhgu. Tii lee, hii hε ba n fobεhgu wii, sɔklb kpaɔ hε ni kpaalaa. Fobεhgu weraa tobr darm. ¹⁹ Ten lee, tii sɔkla na Sangband sɔkl-t nooga. ²⁰ Ka hii bɔhɔɔ na hε sɔkla Sangband ka nyahaa hε teela, gokaat tiigun. Hii hε kpaasɔkla hε teel han yu wii, ǀ lan nii han ba hε sɔklm Sangband ka kpaasɔkla yuu-d? ²¹ Bahlb Yeesua nn to-t bii nii na hε sɔkla Sangband wii, l' ba na hε ta sɔklm hε teela^z.

5 ¹ Hε tia na Yeesu nii Sangband nn bantg wii ba na Sangband bugan. L' saa, hε sɔkla hε sa Sangband wii ta sɔkla hε sa buvolhii. ² ǀ Ben weraa na t' sɔkla Sangband bii? B' weraa welee bii nii na t' sɔkla-d ka ta vala d' bahlb. ³ Hεe waa! ǀ Wo Sangband sɔklb nii bee? Bii nii na t' mad d' bahlb. Bahlbii ta kpaasɔkla ba gemm mεh'. ⁴ Biilm, hε ba na Sangband buga wii jul bii b' ba tant hεn bii jugun. ǀ Ben saa t' ju bii b' ba tant hεn bii jugu nii? T' gwεεt hεn tiim saa t' ju b' jugu. ⁵ ǀ Wen ba hε bee hε di bii b' ba tant hεn bii jugu nii? Hε tia na Yeesu nii Sangband Budaaga wii n jah jul b' jugu.

⁶ Yeesu Krist nii hii hε daan tant jugun. Hε daan n tag n nyaalm n jiim. Hε ba tag n nyaalm n jahaa, hε tag n nyaalm n ta jiim mεh'. L' saa *Vohoom Buudm mɔmm t ka bɔhɔɔ na welee ba gobiint, l' kɔtɔd na mii kpaasɔkla hogla. ⁷ Biilm, want ttaft beel ka weraa-t

^{4.12} D' sɔklb ba t' ni kpaalaa, laa d' sɔklb ba t' huuga kpaalaa.

^{4.21} Nyaan Matewa 22.36-40, n Markuusa 12.28-31, n ta Lukaasa 10.25-28.

welee. ⁸ Tii nii Vohoom Buudm n nyaalm n jiim. Wantii tafhree bɔhɔɔ goyent. ⁹ T' sohda nidba noon gwεεt, l' ba na Sangband retii beel daft l' yata. Dii mɔmr beda d' Budaaga gwεεt. ¹⁰ Lee, hii hε tia Sangband Budaaga hεn wii miil gwεεtii. Hε kpaasɔkla hεn wii logl-d wo gokaat tia, blahb kaa na hε ba tii dn bed l' bahf n d' Budaaga hεn tii. ¹¹ ǀ Tii nii tet? Tii nii na Sangband sira-t neerm m' bee kakehnan mii ka tagaa n d' Budaaga jugun. ¹² Hii hε sohdg Sangband Budaaga wii ba n neermii, hε ba sohdg-ka wii kpaɔ n mn.

Sangband bii beel n neerm m' bee kakehnan mii

¹³ Mà foora-n gwεεtntina na n' miig na n' ba n neerm m' bee kakehnan mii, nen, nen tia Sangband Budaaga hεn nen. ¹⁴ ǀ Ben hεna t' kwεεwa kpaasɔkla to Sangband nɔnga nii? B' hεna hε kpaasɔkla to bii nii na t' wen gbaama-d baaben b' magr n d' sɔklb, d' hom n tn. ¹⁵ Wo tn mi na d' huma n tn t' wen gbaama-d bii lee, t' ka ta mi na t' sohdg bii tn gbaam-d bii.

¹⁶ Ka hii t nyaan hε teela hεna fubεhga kiiga kε kpaasɔkla ked-wu n kuumn, l' ba na hε joblm Sangband, lee, teelwii yuun neerm. Tintii hεla hii hε fubεhga kpaasɔkla ked-wu n kuumn wii. Fubεhga kiiga bee ka ked nidwu n kuumn, lag kee tiiba hεn nii man bɔhɔɔ na bε joblm. ¹⁷ Hεbbεhb mεmb ba na fubεhgan, gwεεtaf, lag fubεhii mēhii keda nidba n kuumn. ¹⁸ T' miil na hε ba na Sangband buga wii kpaasɔkla hεna fubεhga, d' Budaaga kiiga hε hεn, Kunida t ka kpaasɔkla hε bee hε tarm hε hεn. ¹⁹ T' miil na Sangband hefl n tn, l' saa tantii mēntii ba Kunida nufun. ²⁰ Lee, t' ta miil na Sangband Budaaga daan n sahm-t rarm na t' miig hε ba na gobiint wii. T' nawra n wun ka tagaa n hε Budaaga Yeesu Krista. Wii nii Sangband, wii nii gobiint, ta wii nii neerm m' bee kakehnan mii.

²¹ Mà bii-n, mad-n n̄yēn n bii nidba nn log wo Sangband bii!

YOHANƆƆSA

wadrehdr̄ga h̄an da h̄od kee

— B' ba wadgankenan bii —

Tumt YohanƆƆsa h̄oda wadgankena (nyaan ban h̄od l' bahr n bii wadnoogrgan). H̄a h̄oda-ka kpaturu huuhu, hii kpa mi na tehu.

H̄a kpelaa h̄an bed h̄a wadnoogrgan tii. Kenah̄ h̄igra s̄oklb bahlb jugun. H̄a bahla bá ba bà kaalm-ka bee na bá mad bayen n gokaat weriib (7-11).

S̄oklb daht n beh̄gu gokaat weriib nn kena n kuu

¹ Man, *kpalma, mà foor̄a venwu wadgankena, ven, f̄og Sangband nn bantg ven n v' bii^z. Mà s̄okla-n n gobiint s̄oklb. Lag mayen n jah̄ man s̄okla-n, biiba bà ta mi gobiint bee m̄embee ta s̄okla-n, ² blaib kaa na gobiint ba t' ni ka ba ka b̄em t' ni kakeh̄nan.

³ Sa Sangband n h̄a budaaga Yeesu Krist bá yum t' h̄igm ka sah̄-t h̄omgu n niḡigu, t' neer gobiintn n s̄oklbn!

⁴ L' sahl-ma nyaaḡb bii na mà nyaan v' bii h̄ihi, h̄i tagd gobiint wo t' Sa nn da to-t bahlb lee.

⁵ Man foor-v na mà gbaam-v bii, lag bahlkw̄eib biibn. Bahlkpeemb tn da foog n sohd̄ bii nnii. Bii nnii na t' s̄oklm̄ taa vol wo vola. ⁶ ¿ Ben nnii s̄oklbii? S̄oklb nnii na t' tagd Sangband bahlb. Bahlb tn da foog n f̄om bii nnii. Na t' tagd welee hurhuu.

⁷ Gokaat tiiba fut k̄orgun. Bà kpa t̄ia na Yeesu Krista da kitg nidwu biilm n daan tant h̄en. H̄ii h̄a h̄ena welee wii ba na gokaat tiin, Krista rafeeda m̄omn. ⁸ Tii lee, mug-n ñyen na t' ñm̄eġb giidm̄ daa kpat yem^z, lee, n' sohd̄g b' fat m̄ent.

⁹ Ka hii kpa tagd Krista hurhuu n ka hewla jeent, Sangband kpa h̄alaf̄ man. Lee, hii h̄a tagd hurhuu wii, Sawu n h̄a Budaaga bà ba

¹ *Kpalma* da ba na kpaturu berm̄n ka ta kpal̄m̄ kpaturun. Nyaan Tiita 1.5-9.

⁶ *¿* *Ɔgwu* n h̄a bii ba l' bee l' b̄em na kpaturu n h̄u tiiban.

⁸ *T' ñm̄eġb giidm̄*, wadvoliin ba na n' ñm̄eġb giidm̄.

557

YohanƆƆsa III

h̄a man. ¹⁰ Tii lee, ka hii t daan n' jugun ka kpa weraa na bà tagd hurhuu, daa sohd̄g-n-wu! Daa ta seen̄-n-wu! ¹¹ H̄a h̄ena h̄ebbefb. Lee, hii h̄a seen̄a-wu wii l̄o-wu nuhu.

¹² Man la ba n gw̄eet kod na mà biir-n lee, mà kpa h̄ mà h̄or-n-t wadgan. Mà bagl na mà daan n' man mà m̄oma má n nn t' biir, ka bo na t' nyaaḡb sofh.

¹³ V' teel Sangband nn ta bantg wii bii ta seen̄a-v^z.

¹³ *V' teel Sangband nn ta bantg wii bii* ba l' bee l' b̄em na kpaturu YohanƆƆsa nn ba h̄u ni huu tiiban.

YOHANƆƆSA

wadtaf̄rga h̄an da h̄od kee

— B' ba wadgankenan bii —

Tumt YohanƆƆsa h̄oda wadgankena (nyaan ban h̄od l' bahr n bii wadnoogrgan).

H̄a h̄oda ka b̄oh̄o na bá t̄orgm̄ bá linta n korni ka weraa Sangband gw̄eet bee.

H̄a h̄oda-ka Krista tii hii bà hoh-wu na Gayuusa (1-8). H̄a ta b̄oh̄o nidba barehba biiba gw̄eet Diyotreef (9-11) In kpa h̄ na Gayuusa t̄oḡim̄ wii, n nan Dem̄etiryuus In ba na h̄a t̄oḡim̄ wii.

L' ba daht na Krista tiiba sohd̄gm̄ taa h̄om

¹ Man, *kpalma^z, mà foor̄a wadgankena mà teelbuud Gayuus ven. Mà s̄okla-v kpaalaa n gobiint s̄oklb.

² Mà teelbuuda, mà bagl na want m̄ent b̄em-v n h̄om, v' gbanun ta ba lam̄eġgu wo vn ta ba h̄omwu Sangband n̄ongan lee.

¹ *Kpalma*, nyaan YohanƆƆsa wad^{29an} 1.

YoIII

³ L` safi-ma nyaagb bii teelba nn kena n ka boho-co-ma na neera ka nawr n gobiint wo vn manna ka tagd lee. ⁴ Bii ta kpa a safi-ma nyaagb l`yata na ma hom na ma bii neera ka tagd gobiint.

⁵ Ma teelbuuda, kiiga t` teelba hen ka lagaa n saanba mefi, l` weraa na ba n gwεεt hen tiim. ⁶ Ba daan t` kpaturun n boho-co soklb vn ba n v` nidtaaba bii gwεεt. Ta torgm-ba l` magr n Sangband na ba bee ba felgm ba huru! ⁷ Yeesua kaa nnii ban bah huru ka ba tii na ba sohdg ba kpa h na Krista tiiba bee nuhun bii. ⁸ Ten lee, l` ba na tii torg welee tiibee, lee, t` lo-ba nuhu l` torg gobiint gwεεt.

⁹ Ma hoda n` kpaturuu gwεεt tlant. Diyotreefwii nn bag bermt n jah lee, ha ka kpa a bag na ha hom n tn. ¹⁰ Man kee ma daan lee, ma ree befgu han hena kuu n gobεft han futra tii n han kofla t` hidr lee ma biir. T` gwεda n kwεen tii nnii na ha kpa a bag na ha sohdgm t` reba ba kena n` man bee, ka fela ka ta kir n ba bag na ba sohdgm-ba bee, ka vohd-ba kpaturun.

¹¹ Teelbuuda, daa togiiim b` ba befgu bii! Lee, togiiim b` ba hom bii! Hii ha hena homgu wii ba na Sangband hefi n wun. Hii ha hena befgu wii ba miig Sangband.

¹² Demεetiryuus lee, nidba memba boho-co ha jugun gohomt, l` saa ha neerm ta weraa na ha tagda gobiint kaa. Tii momba t` ta boho-co ha jugun gohomt, vii mom v` ta mi na tn boho-co tii ba gobiint.

¹³ Ma ba n gwεεt kod na ma biir-v gwentah, ma kpa a bag na ma hcr-v-t wadgan. ¹⁴ Ma bagl na ma daan v` man didii lena ma n vn t` biir.

¹⁵ Nigiigu bem v` man! T` tuumba seerj na-v. Ta seerj t` tuumba ba ba v` man bee hayen hayen!

YUUDA

wadga han da hod kee

————— B` ba wadgankenan bii —————

Yuuda hoda wadgankena Krista tiibee membee. Gwεεt han boho-co tii (6-13) nyohra n Fetra wadrehdrga hubirehdrgan ret (2). Biilm, ha taawa hoodr ba weraa gokaat gwεεt ka neer neerβεfm bee.

Yuuda wadgankena ba gemm, ha ta gwεela n daat. Ha weraa lan nnii ba kir Sangband soklb gwεεt bee tobr darm nn ba befgu lee. Ha hera welee na l` kew befgu n kunyohu. Welee daatii kpa a bo na t` kohf nida, t` bagl na t` dah ha jugu.

- *Vug3^u kakehnan vug16^{un}, ha weraa lan nnii Sangband nn nan daraa ba kir d` soklb gwεεt bee tobha lee.*
- *Vug17^u kakehnan vug23^{un}, ha boho-co na l` ta ba na ba nyaan welee tiibee figm, ba torg-ba na ba fetg Sangband kwεεwwεerga noon.*

Seerj

¹ Man nnii Yuuda, Yeesu Krista ημεεcheeda, Yakooba teela. Ma hooa ka seerj biiba Sa Sangband nn hoh n ka sokla ka kpehdr Yeesu Krista man bee. ² Sangband nyaan n` figm d` si-n d` nigiiigu n d` soklb kpaalaa!

Wadgee kotod

³ Ma tuurnhomba-n, ma da lo ma jugun na ma hcr-n wadga l` hel jugu dahb ma n nn tn ba n bii. Gwentah, ma filuu n yum l` ba daht na ma hcr-n wadgee na l` si-n ηmeenm na n` tam gwεεt hen tiim nn sohdg Sangband man mii hoodr. D` sira welee gwεεt hen tiimii biiba ba tia Gohomt hen bee myenm ligah! ⁴ Biilm, nidβεhba jib n` huuga n ka kpa h n valgm miim n Sangband felah, ka haam homgu gwεεt Sangband nn sir-t tii na t` magr n ba neerβεfm. *Wadbuudga hεhdg weem n boho-co ba ret na tobr darm hoda-ba. Ba ta kir Yeesu Krista l` ba na wii nnii t` Berm hayen. Biilm, t` jugu tii nnii.

Yd

Gokaat weriitba n bii b' h'od-ba bii gwæet

⁵ N` miil h'om man b'oh'o'o-n tii. Deedg-n lan nnii Saberma nn da dahr h'a tigr jugu *Hejift tantn myenm lee! Kaann, ¿ h'a da ba he bá ni biiba bá da kpaá tia h'a h'en bee t kpiidra? ⁶ ¿ N` ta h'oj *sangbantumtba gwæetn? Bá ni biiba da saa b'a kaalaŋa n ka ba he b'a h'mæ'g'b wo In gbaama lee. Nyaan-n lan nnii Sangband nn mad-ba nyeet sargan ka h'od yaagu yaam gobermr lea! ⁷ Ta welee nnii *Sodoom n Gomoor k'orni n nan k'orni h'í da ny'ohr n h'in hii tiiba nn da fodg yaruub n lag n ka ta go n biiba b'a kpa'h na nidban. Gwelŋa lee, l' daraa b'a tobr boglam m` bee kakehnan miin. ¿ L` kpaá b'oh'o'o-n liin?

⁸ Ln la ba welee lee, nidb'eh'bee gokaat diila h'ehra-ba b'a ta hawla bayen ka nima Sangband hidr ka su *sangbambii'mn tiiba. ¿ Lag bee hehl n ny'okb? ⁹ L` ba na sangbantumtba berm Mikafeela m'oma da ba he welee wú n Kunid bá wen da kpal taa l' b'ahr n na wen ba h'a h'ehm n *Mohiisa gbanu lee wen. Bá kpal'hee nii, h'a da ba suudg kunida. H'a da beda-wu n ja'h' na *Saberma dar h'a tobr!*

¹⁰ Gwentah, nidb'eh'bee lee, bee suul ban kpaá mi bii. Ban mi bii lee, bá miil-b yem wo kpa'm d'om. Welee b'ora-ba kpaalaa. ¹¹ Kuny'oh'u nan luura b'a h'en, l' k'ot'od na b'a tag *Kayiina nakpaŋa. B'a ta hera b'eh'gu na b'a yuuh lig'biir wo *Balhaam, lee, n boorm. Bá ta vid Sangband jugun *Koorá dela, l' saa na b'a kpiidr. ¹² B'a wen bo na n' n ban n' di Berma diit, l' ka haam-n na b'a jul ka nyi n dewt ka kpa'h n jiw'hi, ka kuum n bayen. B'a t'ona wada ham nn tohd saaga kpa'h h'a ni hee. B'a ta boo tiini h'i kpaá roon l' wen ba na h'i roon lee wen hii. Welee tiinhii kpiidr m'reh', l' k'ot'od na h'i vogdr n ka ta kpaá roon. ¹³ B'a yadra b'a nakakeet h'mæ'egt wo nyaam nn vida n ka yadra m` wanb'eh't kolg'biir jugun lee. B'a y'oh'wa yem wo toor nn wiida myenm n kuum lee. L` hera-ba welee na bá nan b'em nyeet t` bee kakehnan tiin!

¹⁴ Gwæet yandaa Henooka nn da bed n dool tii hela welee nidbee. *L` log *Hadam kakehnan Henooka, l' ba wai hilbleh'.* H'a da beda na *Berma ba h'a daan wú n h'a tumt'buudba ruuni ruuni* ¹⁵ *h'a yaa baawenwu n yaagu. H'a kee h'a dar fub'eh'tiibee membee tobr, ka tulg-ba hoogu l' b'ahr n b'a h'mæ'eb'eh't ban her tii n suut ban suur-wu tii.* ¹⁶ Welee nidbee nyeera Sangband gwæet. B'a belaa b'a n'ifi h'eruf ka kuum bayen n bii b'kena bá neermn bii. B'a h'ena b'a diila

nn h'ehr-ba na b'a h'em bii ka gwæla ka weraa bayen ka jahra nidba ban ba bá bee b'a way n bii bee.

Krista tiiba bahlb

¹⁷ M'a teelhomba-n, deer-n gwæet Berm Yeesu Krista *tumtba nn da bed-n weem tii! ¹⁸ B'a da beda na gokaawran, nidba kee b'a lahm-n l' b'ahr n na bá diilb'eh'a h'ehra-ba v'oku n Sangband. ¹⁹ Welee nidbee nnii bá loo raarb Krista tiiba huuga bee. B'a neera ka tagd b'a diila nn h'ehr-ba na bá h'em bii ka kpa'h n Sangband *Vohoom. ²⁰ Gwentah, teelhomba nen lee, ked-n n nongan ka m'oh n` neerm n` gwæet h'en tiim jugun na m` ren Sangband m'omr man! See'jm-n ka tagaa n Vohoom Buudm gemmntn! ²¹ Sangband s'okla-n. Kpat-n n` neer s'okl'biin ka h'od na t' Berm Yeesu Krista nan si-n neerm m` bee kakehnan mii ka tagaa n h'a figm nyaanb! ²² Yum-n bá gwæet h'en tiim lig'wa bee figm! ²³ Bá bo na b'a loo boglamn bee, t'orgm-n-ba ka rea ka dah bá juuni! Volbee lee, ta yum-n bá figm gwentah ka ta sol-ba! Lagiim-n n b'a dimtii m'eh ka kpaá tadaa n tn na b'a hawlg-t n b'a neerb'eh'm!

Sangband ny'okb

²⁴ Sangband hehl n ny'okb. D` ba n gemmnt na d` mad-t na t` daa famtg. Dn la ba d` jeegun lee, d` ba d` bee d` he na t` jehnt d` nongan ka ba nyaag'bn hii kpaá yu tiit na h'a biir t' jugun. ²⁵ Dii dyend n ja'h' beeln. Dii dah' t' juuni ka tagaa n t' Berm Yeesu Krista. Dii hehl n ny'okb, n huraant, n gemmnt, n bermt tant ban koolg, n gwelŋa n nan bina m'ena kakehnan. L` b'em welee!